

Bloavez 3. — Rummen 6.

Miz Eost 1906.

Priz : Daou Wennek

Eur bloaz koumanant : Chouec'h real.
Gant « AR BOBL » en tu-all : Ugent real.

Paëroniez "AR VRO"

An Aotrou 'N Eskop DUBOURG. — An Aotrou Markiz ha Kannad AN ESTOURBEILLON. — An Aotrou Kannad LAMY. — An Aotrou Kannad HEMON. — An Aotrou Markiz FREDERIK A GEROUARTZ. — An Aotrou Drouiz IAN AR FUSTEK, "AB GWILLERM" — An Itron Enorus MOSHER. — An Itron Enorus ANNA A GERVENOUEL. — An Dimezelled Enorus NATHALI ha MAC'HARIT DE VOLZ-QUERHOËNT.

Hanoiou Skrivacierien "AR VRO"

Iez Gwened. — Blei Lannvau. — Bleimor. — Kelen Glaz. — Efflam Koet-Skau. — Job en Drouz-Vor. — Loeiz Herrieu (Barh labourer). — Pengleuk.

Iez K. L. T. — Jos Albaret. — An Arc'hantek. — Armel. — Ar Berr (Abalor). — Bruk. — Ar Bruger. — Charlez Ar Braz. — Barz ar Blawez. — (ar Yeodet) Bocher. — Biler (Azenor). — Berthou (Alc'houeder). — Barzik Kerglaz. — Ar C'hozik. — Ar C'horsek. — Ar C'charge. — Ieunik ar C'hastellnevez. — Louiza Charran. — An Du. — Doph an Ti-all. — Evnik Arvor. — Esnault. — Even. — Ian Ar Fustek. — Ar Furcher. — Ar Garrek. — Ar Goffik. — Ar Gall. — Loeiz Gourlet. — Ar Gak. — Godest. — Gwennou. — H. Gwillerm. — Gouriou. — Glazardik ar Bod-dero. — Leon Ar Gouenner. — Pol Ar Gwern. — Eflam An Henoret. — Jaffrennou (Taldir). — Kerniliz. — Kloarek-Trabrien. — Lunedek. — Laouik. — Labous-Mor. — Meriadek. — Ar May. — L. Ar Menn. — Meliaf. — L. Moysan. — Ian Naden. — Pennhouarn. — Ch. Picquenard (Barz Melen). — Loiz Ar Roz. — Loiz Porzikel. — Potr Ar C'hap. — Klaoda Ar Prat. — Per Pronost (Barz Treflez). — J. Ar Pelleter. — Iouen Poullan. — Renan Ar Rouz. — Jord Ar Rumeur (Mathaliz). — Ian Roudot (Mel-oc'h-dir). — Anna-Mari Ropars. — Erwan Sebillot. — Ar Sevellek. — Ian Sioul. — Tiercelin. — Iannik Ar Venaërl. — Loiz Ar Pach. — F. Vallée (Ab Hervé).

AR VRO

Penn-Rener : FANCH JAFFRENNOU "TALDIR"

« Kaz an den ha na gar ar Vro a vag anezan
(Sant KADO)

KRENNAD

Kola, AN HENORET. — Penoz e karie Pie Nao ar Vretoned, KLAODA. — Ar Baro Bleun, DOPH AN TI-ALL. — Perik, L. CHARRAN. — Nozvez Maë, IAN SIOUL. — Kalon blonset, KLOAREK-TRABRIEN. — Gouel hollgeltiek Sant-Brieck.

KOLA

(ROMANT NEVEZ)

Gant Eifflam AN HENORET (Plestin-an-Traez)

I

Ti an Aotrou Kersko

War dro an de kenta ar bloaz, eun den, eun divoad war eul loën kezeg du, a zirede deuz tresek Tremel.... Arru en eul lec'h ma ra hent Plistin ha Trémel eur groaz hanvet abalamour da ze, kroaz al Lagen, an den-ma a reaz eur chach war benn e loën, pehini a chommaz en e zav kerkent.

Mont a ra tresek ar groaz-men, a zave neuze en kreiz eur blenen vihan... sellet a re outhi eun neubeud amzer... ha goude e zaoulagad a droaz tresek krec'h... tresek traon... a zeou, a gleiz...

An avel ien a c'houeze kenan, en Nenv ar goabren oa tenvall... an avel a zalc'he da grenvat bepred... ar c'houmoul da greski... ha brema o gwelet a vern o tremen tenvall dreist an douarou ! An den-ma a zeblante c'hoant tat dizolo eun ti... eul lec'h benag evit tremen an noz...

An denvalijen a dosuae koulskoude.... an oabl a denvallaë muioc'h mui, ha pa zelle dreist beg ar gwe braz hag ar c'hoajeier, na wele netra... Eur pennad mad ac'hane koulskoude, en e zorn deou, e welaz chiminal wen eun ti bihan.

— Mont tresek aze eo a meuz da ober, eme an den-ma. o pignat war e varc'h.. koulskoude plega re e benn, e zever a zifenne outan loja en eun ti evelse !.

Bale a ra eur reujat mad war hent Plestin kent arruout dirag an ti bihan-ze ; ar glao a goueze brema a dakadennou braz, ma strakent o koueza war e vantel laér du, ha ma plege e loën-kezeg e benn : n'alle ken dale pelloc'h, red mad oa d'ean klask an disklao.

Deuz red
Neuz remed ebed !

Setu hen eta erru dirag an ti izel goloet a soul, heb disken diwar e varc'h, o skei eun taol pe daou war an nor... an nor a hanter digoraz .. ha mestrez an ti, arru oajet, a zifouraz he fenn er meaz. Gwisked edo gant eul losten a dape d'eï beteg pennou he daoulin, eur mouchouer rouz dislivet, eur c'houef koton war neud.

Spountet o welet eur marc'heg war dreujou he dor, a c'houlennaz en eur chacha an nor war he zeuliou :

— Petra a glasket-hu dre ama, d'ar c'houzl-ma ?? Hema zo eur c'houlz da zont da spounta tud a faeson ?.. Nan, nan ! baleet a laran d'ec'h !! pell ac'han !! Et war araok !

An den-ma, e lec'h mont war araok, evel ma c'hourc'hemerne d'ezan mestrez an ti, a roaz da anaveout e c'hoant hag e ezommou ; e gomzou a deneraaz he c'halon rag an nor a zigoraz a nevez : « Gant eun amzer evel houma na ver ket nec'het da reï lojeiz da dud deuz pere na vez anaoudegez ebed !! ma-unan a c'hon er gear... ha n'allan en faeson ebed reï lojeiz d'ec'h !! Ma keret, koulskoude, eun neubeud bale ac'han, a zo eun ti braz eno e kavfet lojeiz, heb na renkfet abalamour da ze paëa eul liard.... n'allan ked ho loja, ma vije bet Kola er gear c'hoaz, na laran ket nan ! »

Ar marc'heg-ma a zigasaz adarre e vantel du war e vizaj : « Ama eo e ma o chom Kola ?! »

« Neuze eta e talc'hfet gant an dorn deou ! » hag an nor a zerraz.

An divroad a zalc'haz gant e zorn deou evel m'hen devoa laret d'ean an hini goz. An noz oa c'hoaz sklaér awalc'h evit gallout n'em hentcha heb poan, a uz d'ean ar brankou dero a ziskenne, an deillou zec'h a re trouz dindan treid e varc'h, an dour a boulladou war an hent a strinke a zeou hag agleï dre ma valeent ; en torgochou ien, eul lapouz benag a glemme trist ; ar goany dre holl a nevoa digaset ar maro... ar glao a goueze bepred !!!!

En em gaout a reaz heb dale dirag an ti braz euz a behini oa komzet d'ezan, en dro d'ezan oa eur voger, ha gwe till e-leiz.

Diskin a ra diwar e varc'h, ha goude bea laket anean en disklao, e tigoraz eun nor vihan, ha setu hen dirag an ti. Ar plant roz a grape a uz d'an nor ha d'ar prenestrou, dizec'het ho deillou a darnije deuz eur penn d'ar penn all d'ar jardin, kaset ha digaset gant an avel ; na zaleaz ket da zelle ouz kement-se, rag brema an takadennou glao a goueze stank, hag an devalijen a greske, skeï a reaz daou pe dri daol var an ti, an avel a choueze brema ken a strake e zent, na chommaz ked a bell da c'hortoz, rag a boan ma n'oa skoet an taol kenta ma tigoraz an nor....

Eun den war an oad a deuaz da c'houlen digantan petra a glaske...

— An amzer a zo gwell fall, mar galjec'h reï lojeiz evit an noz d'in ha d'am marc'h a refec'h d'in kalz a blijadur.

Ar mevel, rag an den-ma eo ar mevel, a c'heaz da reï da anveout da vestr an ti, ar pez a c'hoantae eun den mantellet du... a oa en toull an nor !

— Digor eta d'ean, a laraz mestr an ti, hag ar mevel a c'heaz en eur grosmalat da zigerri an nor da botr e vantell du... Sellet a re dioutan gant kalz a evez, rag evel ma lare aliez : bea zo tud ha tud !

An den-ma e drugarekae c'hoaz deuz e vadelez, pa zigoraz dirakan dor eur zal, e lec'h ma oa n'em dastumet en dro da eun oaled bennaërez, tud an ti. Ar mevel a zelle bepred ouz potr e vantell du deuz dindan e chouch !

Brema an amzer fall oa dirollet evit mad, ar glao a goueze a buill, ar gwe braz a blege o fennou, an avel o iudal en toull an dorojou a lakaer ar re-ma da dridal, ma lare ar mevel evel gwech-all e dad :

Peger brao eo kaout ti !
Bea er meaz zo diabri .

Holl dud an ti en em dastumaz eta en dro d'an tan. An divroad, pa ho gwelaz, a hadlavaraz eur wech c'hoaz ar pez a nevoa laret d'ar mevel .. ha trugarekad a reaz mestr an an ti deuz e vadelez... dilam a ra diwar e ziou skoaz e vantell laér-du... an holl a reaz eur zell tresek ennan... eun den iaouank a dregont vla pe neubeutoc'h ; e wiskamant, deuz ar c'haëra, a ziskwelle penoz e oa eun den a renk uhel, e stum, e faëson oa faëson eun den evel zo dleet.

En dro d'an tantad tan a zeve gant flam ker sklaér, e welet diou blac'h iaouank, unan iaouankoc'h, eben kosoc'h ; kerkent ma tigoraz an nor ho diou a zavjont diwar ho skabellou evit digemer an den nevez deut.

An diou blac'h iaouank, diou c'hoar moarvad, rag henvel a oant an eil ouz eben, n'ho devoa ket ouspenn ugant vla... war ho dioujod liou d'ar roz, war ho zàl e lugerne kurunen gaér ar furnez hag an evurusted.

Tostad a rejont an eil d'eben evit reï plas d'an divroad, rag evitan da veza disklaoiet gant e vantel du, e ziouar a oa glebiet ; en e voutou laér, fank ha dour a chafrike.

Goude beza diskennet evel me ma bepred ar c'hiz, e-touez ar Vretoned, eur bannac'h mad a jistr d'an den-ma, an Aotrou Kersko a c'heaz adarre da gichen an tan. E-pad eun neubeud amzer den na laraz ken gir, pa zavaz

an Aotrou Kersko e werennad d'an nec'h : « D'ho iec'hed, neuze, Aotrou » hag e zaoulagad a jomme stag ouz re an divroad...

— Koat-Haleg, a respontaz an estranjour, d'ho iec'hed neuze a laraz eur wech c'hoaz an Aotrou Kersko o stropa e weren deuz hini an Aotrou Koat-Haleg...

— D'ho iec'hed holl, a laraz an Aotrou Koat-Haleg. Diou verc'h iaouank an Aotrou Kersko a n'em lakaz adarre da boania e-pad ma taole pled ho zintin da goan... abalamour ma oa eun den diavez e prientaz hi eun dra bennag ouspenn. An Aotrou Kersko na skwize ket o komz dimeuz an Aotrou Koat-Haleg : « Pegoulz a achuo ar brezel diboell-ma a lak Breiz-Izel war an noaz, a zigas an dristidigez hag ar maro dre holl ! Peger brao a vefe beva en Breiz evel mignonned ha breudeur !!

— N'euz netra hag a c'hellfemp da c'houlen a well a respountaz Koat-Haleg !

— Pell zo na glevomp ken komz deuz ar Fransijen !

— Ha kredi a ret-hu o dese sonj da zont dre ama heb dale ?

Kredi a ran da vihana, penoz a c'hellomp beza en gortoz heb dale deuz eun dra bennag... da betra eo deut Klisson tresek Breiz gant eur vanden soudarded ?

An Aotrou Koat-Haleg a blegaz e Benn.

Ar verc'h kosa goude bea graet eur zell deuz an Aotrou, ar re-ma a laraz : « Klevet a meuz penoz ar Vretoned a zo graet eun tam engal d'ê gant ar c'hallaoued.

Ia a lerez ! ar C'hallaoued a gav d'id !! a laraz merc'h iaouanka an Aotrou Kersko !

An Aotrou Koat-Haleg a reaz eur zell ouz an diou iaouank : Petra leret-hu deuz-se ?

— A wechou a laraz Yvonna Kersko, a vez tammou jeu entrezomp diwar meur a dra.

— Diwar ben petra ?

— Louiz a gav d'eï penoz na zeuio kammed ar Vretoned a-benn deuz ar c'hallaoued ! Setu abalamour da betra !

— An Aotrou Koat-Haleg a zelaouaz Yvonne Kersko, en eur c'hoarzin... mez e Benn a deuaz kerkent da veza tenval,... pa deuaz an dintin da hervel mont da goan, mont a rejont ouz taol, an amzer a oa falloc'h fall, ar glao a goueze bepred, an avel a c'houeze kenan ; ar gwe a blege o fennou evel gwialennou, pa glevjont trouz,... trouz unan bennag o skeï war an nor...

— Ama na vo biken eta peuc'h ebed da zibri eun tam boued ?... a lare Jean-Mari o vont da welet piou a skoe war an nor d'ar c'houlez-se deuz an noz.... digerri a reaz gant kalz a evez !! Eun den o c'houlen loja, a laraz ar mevel d'an Aotrou Kersko...

Pa glevaz skeï war an nor, an Aotrou Kersko a zavaz diwar e gador... brema a teue d'ean nec'hamant ! da biou eta nevoa roet lojeiz... An Aotrou Koat-Haleg-ze !! Piou ha deuz pe lec'h a teue ?! Daou divroad en e di er memez amzer !!! An Aotrou Kersko a reaz sin da Jean-Mari da dostat d'ezan, komz a re sioul ha goustadik en e skouarn.....

An nor a zigoraz, an den a c'houlenne lojeiz a deuaz en ti.... Klevet a rejont trouz e vontou o tont tresek enne... Setu aze eun den ifronted a lare Jean-Mari pa zigoraz d'e dro dor ar zâl el lec'h ma oa ar re-ma o koania. Chom a re en toull an nor eur pennadik, heb gout moarvad petra da ober... kement-se na badaz ket, rag kerkent a c'houennaz lojeiz evit tremen an noz.

— An amzer oa fall hag an avel ien nec'het braz oa . An Aotrou Kersko koulskoude en despet d'ean a laraz ia...

Yvonne Kersko, a c'heaz da c'houlen digant e zintin peadra da zibri evit an den-ma, pehini na zaleaz ket da dostat d'an daol evit chacha war ar friko !

Ken aliez tam a lake en e c'henou, a re eur zell ouz an Aotrou Koat-Haleg... den na ranne ken gir... An Aotrou Koat-Haleg e-unan, a zelle gent evez deuz an divroad-ma. Den na gomze bepred, na glevet mui nemet mouez an avel o c'houeza, trouz ar brankou sec'h o strakal er chiminal, pa zavaz an Aotrou Koat-Haleg e weren : « D'ho iec'hed hoil ! D'ho iec'hed ive Aotrou... Kredi a ran penoz, e teufomp da ober anaoudegez an eil gant egile...

Echu koan, leun kof, merc' hed an Aotrou Kersko a c'heaz adarre da gichen an tan, d'ober beb a dommaden kent mont da gousket... An Aotrou Koat-Haleg, a c'houlennaz eul lec'h bennag evit dizkwiza... Jean-Mari a c'heaz gantan beteg e gampr..

An divroad ive goude bea savet ouz taol a hanter digoraz goustadik an nor dre behini oa et an Aotrou er meaz..... sellet a re dioutan, dre ma zave gant ar winz-ven d'an nec'h... pa na glevaz trouz ebet ken a zerraz adarre an nor... An Aotrou Kersko spountet a grene brema... krena a rent holl, na grede hini anê ober eur finvaden...

O nec'hamant a greskaz c'hoaz pa weljont an den-ma o tibrenna e bor-pant, hag o lakat a gostez ar c'hos tog a goache d'ean e benn.

— Ma zad! Ma c'hoarezed! ma zintin! a laraz kerkent an den-ma deut da veza iaouank flamm o n'em deuleur entre diou vrec'h an Aotrou Kersko.

— Doue da vinnigo ac'hanout ma mab ker, hag an Aotrou Kersko a star daz, e-pad pell amzer, e vab war e galon... hag e ziou c'hoar, nag a blija-a re d'hê gwelet ho breur.

Jean-Mari, ar mevel koz, evitan da gaout eur galon ha na oa ket re dener, a renkaz ober eur weladen, pa stardaz dorn e vestr iaouank.

Piou eo an den-ze a c'houlennaz mab an Aotrou Kersko ? Ma teufe da anaveout ac'hanon ?

— Bet dinoc'h, eme Jean-Mari, rag gwelet a meuz anêan bremaïk war bennou e zaoulin, peurvuia an neb a bed Doue, a vez eun den deuz an dibab....

(*Da heuil*)

Penoz e karie Pi Nao ar Vretoned

Eur zoudard koz euz arme ar Pab, eur zouav, euz a eskopti Nao ned, a oa digemeret n'euz ket pell gant Pi Nao, hen hag eur vanden euz e gamaraded.

An Tad Santel, atao leun a vadelez, a lavaraz eur gomz vad ben-nag da bep hini anezo. Pa oa digouezet gant hema, e c'houlennaz digantan :

— Euz a beleac'h oc'h-hu ?

— Tad Santel, euz a Naoned.

— Ah ! Breton oc'h, eme ar Pab. Eun hano kaër eo hennez. Mez, ha Breton mad oc'h-hu ?

— Me gav d'in, Tad Santel.

— Gouzout a rit petra a leverer euz ar Vretoned ?

Ama ar zoudard na grede ket respont.

— Mad, eme ar Pab, me za da lavaret d'eoc'h. Setu ama petra leverer : « E-leac'h ma tremen an heol, e tremen ar Vretoned. »... Souezet oc'h gant kement-se ?

— N'oun ket, Tad Santel.

— Mad, gwella-ze. Gwelet a ran ez oc'h eur gwir Vreton. Santez Katell a Sienn a lavare ar wirionez ; pa edo en he c'hastell a Sienn war var da veza kemeret gant ar Sarrazined a lakea sezis war gear, e sonjaz goulenn skoazel gant ar Vretoned. Ar re-ma a deuaz war he ger. Hogen, en despet d'o nerz ha d'o c'halon, an enebourien a zalc'he mad. Abouez poania awalc'h e teujont goulskouude a-benn da gas kuit ar Sarrazined, ha da denna ar sezis diwar gear ha diwar ar zantez. Neuze eo e lavaraz Santez Katell ar c'homzou-ma : « E-leac'h ma tremen an heol e tremen ive ar Vretoned. »

En eur lavaret kement-se, Pi Nao a zalc'he e zorn war benn ar zoudard hag a skoe taoligou war e voc'h. Ar zoudard n'helle lavaret ger, kement a laouenedigez hag a fouge a oa en e ene. Poket a reaz kalo-nek da zorn ar Pab, pehini a roaz d'ezan eur vedalen en eur lavaret :

« Ho pet kalon, va mab, Doue n'o tilezo ket. Bezit eur c'hrouadur vertuzus, hag e viot eur Breton mad. »

Araok ma 'z ejomp kuit, eme ar zoudard, ar Pab a roaz d'eomp e vennoz, ha biken ne ankounac'hain an devez-se, ar c'haëra euz va buez.

(Feiz ha Breiz, 5 Genver 1867.)

Diskrivet evit *Ar Vro* gant KLAODA, BARZ PLOUGASTELL.

AR BARO BLEUN

(SUITE)

Abarz pell evelkent, eun droublien, eun nec'hamant, pe n'oun ket petra, a zeuaz war he spered. Sur e oa eüruz, mez mankout a re d'ezhi eun dra benak. Mont ha dont a c'helle e giz ma kare, nemet ebarz ar gampr-ze, en traon an douribel.

Ne bade mui gant ar c'hoant da welet ar pez a oa eno. Hag hi, o kas divar he zro he flac'hed. Neuze e kemerañ an alc'houezik bihan roet d'ezhi gant he goaz. Sellet a reaz outan gant evurusted. Mez dond a reaz sonj d'ezhi euz ar gourdrouz a oa bet great gant he Aotrou : « Ma lakin ho treid er gampr-ze e vefoc'h lac'het. » He spont a lakeaz anezhi da grena, hag e taolaz pell diouthi an alc'houezik en fons eun direten. « Assa emezhi, pesort tenzor da vihana a zo er gampr-ze ? Oh ! ma c'helfen gwelet. Ne vank nemet an dra-ze d'am eürusted. Piou a c'hello miret diouzin ? Piou a oueo biken ? » Kemeret a reaz adarre an alc'houezik, hag e tro hag e tizro anezan. Pelloc'h e lavaraz : « Ah bah ! mont a ran. Den ebet n'am gwelo.

Paka reaz peg en eur c'houlaouen. Hag hi hep ober tam trous beteg traon an touribel. Dre ma tiskenne e teue bihan he c'halon. Meur a wech a vennaz dont war he c'his. Mez c'hoant gwelet he doa hag ar c'hoant-se a oa treac'h d'he aoun. Digwezet dirag dor ar gampr e tigoraz anezhi hag e lakeaz he goulaouen en he raog da welet. — O va Doue ! emezhi, spountet holl. He alc'houez a gwezaz deuz tre he daouarn.

Ebarz er gampr, korfou c'houec'h maouez a oa deuz ar grouk. Ho goad a boullade a zindan-ho.

O welet kement-all, ar vaouez keaz oa dare d'ezhi sempla. Mez en em derc'hel a reaz, dastum buan an alc'houez, sérri an nor, ha kuit buanna ma c'helle.

En eur zigwezout en he c'hampr ec'h en em daolaz war eur gador hag e chommañ eur pennad eno evel maro.

Oa deut, adarre, enni he-unan ha n'oa c'hoaz den war he zro, kemerañ a reaz an alc'houezik evit he lakat a goste araog mont da gousket. Neuze, e welaz war an alc'houez eur jekad goad. Torch a reaz anezan en eur grena. Ar pekad goad a ieaz kuit. Mez en eur drei an alc'houez e wel ar pekad goad adarre. Dre ma troe ha ma sec'he eun tu, ar pekad goad a dec'he en tu-all. Ar paour keaz maouez a red d'an oaled. Frotta 'ra an alc'houez gant ludu. Ar pekad goad a jom atao.

Mont ha dont a ra en eur c'hervel he c'hoar Anna. He c'hoar a deu. Konta a ra d'ezhi ar pez a c'hoarvez. Hag Anna a lenv asamblez ganthi.

— Kea d'ar jardin Anna, emezhi ; an trichin, eno, marteze, a gaso kuit ar pekad goad.

Kaër zo frotta trichin ar pekad goad a jom atao.

Oh ! va Doue, eme neuze an diou c'hoar, an alc'houez a zo sorset.

—o—

D'an devez warlerc'h, ar pekad goad a oa atao war an alc'houez. Souden, en eun taol, oa klevet trompillou ar son. Baro-Bleun oa o tont d'ar gêar. He c'hreg paour a goll neat e fenn hag a fell d'ezhi mont kuit. Mez he c'hoar a ra d'ezhi chom. Fianz he deuz en he genned hag e zeont ho diou da ziambrouk Bleun.

Penoz, pried, eme ar c'hreg iaouank, e m'oc'h dizro dija ?

— Mezaon, Itron, ho peuz muioc'h a boan, o welet ac'hanon o tizrei eget n'ho poa o welet ac'hanon o vont kuit.

— Oh ! ne ket da, emezhi. Mez gant va joa ne ouezan dare kalz penoz e kozean.

— A zo mad, eme an Aotrou. Kontant oun sur d'ho kwelet o kaout kement a blijadur.

Hag e bignaz d'he gampr.

Ne gozeaz ket deuz an alc'houez er mintinvez-se. Ar vaouez keaz à gemere eun tammik esperanz. Ober a reaz kalz cherik d'he goaz. Mez goude lein, e-kreiz ma oa o pokat d'ezan, Baro-Bleun a lavaraz :

— Ah ! Hag an alc'houez e moa roet d'eoc'h araok mont kuit. N'em boa ket bet a zonj d'her goulen c'hoaz. Red a vo hen rei d'in a-benn en berr.

— Mad Aotrou, a c'hrasmolaz etre he dent.

Deut an abardaez, ar pried a ankounac'haz rei an alc'houez miliget. Baro-Bleun n'her goulennaz ket ken neubeud. Mez deut ar mintin, pa zeuaz d'e bonjouri, a lavaraz d'ezhi, rust :

— Nouzan ket perak, Itron, e taleit da rei d'in an alc'houez e m'oa fiet ennoc'h.

— Setu hen ama, a lavaraz en eur grena.

Baro-Bleun a zellaz outan. Kerkent e zaoulagad a lugernaz, e dal a denvalleaz hag a gemeraz eun ear spontus.

— Deuz peleac'h a zeu ar pikad goad-ma, emezan. Mad Itron, mad eo. c'hoant ho peuz bet da welet ha gwelet ho peuz. Brema ez affot da gaout ar gragez e meuz bet en ho raog. Gortozit m'ho lazin dostu.

E vreg paour en em daolaz d'an daoulin. Goulenn a reaz pardon, mez en aner.

— Oc'h unan oc'h kaoz. Gouzout a reac'h ar pez a oa da erruout ganec'h. Brema dostu e vefoc'h lakeat d'ar maro.

— Oh ! Aotrou, pa renkan mervel, loskit ac'hanon da vihana da vont d'am c'hambr da lakat va dillad eured.

— Nan, ar maro dostu.

— Pa rankan mervel, lezit ac'hanon da bignat d'am c'hambr evit lakaat va dillad eured : eur wech c'hoaz a garfen o gwiska, Laouennoc'h e varfen pa vont en dro d'in.

— Allo ! Kit buhan neuze. Rag ne meuz ket da zale.

Ar paour keaz maouez, hanter varo dija, a bignaz. En he c'hambr edo he c'hoar.

— C'hoarik paour, emezhi, pign buhan e beg an douribel. Kement a meuz d'hor breudeur dont d'hon tenna a boan. Gwel ma erruont.

He c'hoar a bignaz.

— Anna va c'hoar, na velez den o tont ?

— Siouaz nan, Ne velan nemet an hent o poultrenna hag ar glazvez o lintra.

E traon an douribel, Baro-Bleun a egare.

— Diskenn a ri, pe me bigno ? a lavare.

— Gortoz eun tammik, mignon, eur spullen a meuz c'haz da lakaat em bleo.

— Allo buan, rag me ne meuz ket a amzer.

Hag ar c'hreg iaouank a c'houenne c'hoaz :

- Anna, c'hoarik paour, ne velez den o tont ?
— Ne velan nemet an hent o poultrenna hag ar glazvez o lintra.
— Diskenn a ri pe me bigno ? a grie Baro-Bleun.
— Gortoz eun tammik c'hoaz pried : bea meuz daou c'helc'h aour
da lakaat war va divrec'h.
— Allo ! hast affo, rag me ne meuz ket amzer.
— Anna, c'hoarik karantezus, ne velaz ket a dud o tont ?
— Ne velan nemet ar boultron skubet a bell gant avel ar meaziou.
— Eur vech c'hoaz, diskenn a ri pe me bigno ? eme Baro-Bleun.
— Ah ! mar plij, a lare ar c'hregik, gortoz, ne meuz mui nemet va
c'hoef da deuler war va fenn. E moun o vont doustu.
Ha spouronnet holl, a lavare d'he c'hoar :
— Anna geaz, na velaz den o tont c'hoaz ?
— Eo da, eme he c'hoar, gwelet a ran duhont pell, daou gavalier o
tont d'an daou lam ru.
En traon, Baro-Bleun a grie evel eun egaret.
— Emon o vont, eme e vreg. Ah ! ankoueat e meuz va goalen aour.
Hag e lavare c'hoaz :
— Anna, daoust a dond a reont var zu ama ?
— Ia, eme he c'hoar, emaint tost. Ober a ran sin d'ezo da zont buan.
Koulskoude, en traon, Baro-Bleun a egare hag a grie gant eur vouez
trubuillus. Ar c'hreg paour a grene deuz he holl izili. Aon he doa na
binje en he c'hambr. « Emoun o vont, a lavare, emoun o vont. » Hag
a skoe gant he boutou meur a wech war ar memez delez, evit diskuez
ec'h en em haste,
— Hast founnuz, eme Baro-Bleun, me ne meuz ket amzer.

—o—

Pa erruaz pelloc'h en traon an deleziou, e oa drouk-livet holl. Krena
rea evel eur bern-deillou. Ne doa chenchet tam dillac a-bed, rag en he
zroublien ne ouie ket kalz petra rea.

— Gaouiadez, treitourez, eme Baro-Bleun. Er c'hiz-se e peuz va
zromplet bepred. Mez ne dal tam ar boan beza daleet. Brema e varvi.

— Pardonit Aotrou, emezhi.

Mez Baro-Bleun a oa dija prest e gontell vraz. E oa o vont d'he
fourra en he c'houzoug, pa zigoraz trumm an nor. Daou vreur ar
paour keaz maouez a lammaz er gampr, hag a dreujaz Baro-Bleun
gant o c'hlezeier.

Neb a ia buan da heul e benn
Gerz dre fazi da gaout anken.

DOPH AN TI-ALL.

Kontaden nevez. — PERIK

Me gomz d'ac'h, lennerien ger, deuz an amzer goz, deuz an amzer
ansien, d'ar c'houlz a douge ma zad koz eur boned lian, abaoue zo
pell.

Mad, d'an amzer-ze ma kontan d'ac'h, hon Salver e oa d'an am-
poient var an douar, ha gantan e zaou diskibl 'muia karet, Per ha Ian.

Dont 'rejont gwech-ha-gwech-all da ober troiou en Breiz e oa d'ar
c'houlz-ze bro ar Zent, bro an dud vad, herve a larent.

Eun devez hanv 'ta, ma oant deut da Vreiz da ober eun dro, e de-
voa da dremen a-biou d'eur c'hoat braz a meuz ankouet e hano, pa
welchont eno eur potr bihan e tiwall ar loened. Naon a devoa, ha na
ouveent ket, hag en e oant arru tost da geriadenn na da di ebed c'hoaz.

Mont a rejont var eon da gaout ar potr bihan-ze, en n'eur c'houlen digantan hag en ne oant tost da di ebed, rag emezan, arru hon deuz naon braz.

— Nan, eme ar potr bihan, ne m'oc'h ket tost da di ebed c'hoaz, nemed ma peuz kement-se a naon me ia da rei d'ac'h eun tam bara deuz an hini am euz aze evid terri eun tam ho naon.

Kontant braz e oant.

Pa devoa debret eun tam hag evet eur banne deuz laez e saout, e lavarchont d'ean goulen digante ar sort a garfe, hag e rojent d'ean n'euz forz petra a c'houlenje.

— Na c'houlennan i lettra diganeoc'h, eme ar potr bihan, nemed kas ac'hanon ganeoc'h ive da vale, rag emean eul lez-vam a meuz hag a ra d'in gouzanz kalz a boan, ha kontant braz a ven da vont d'ober kompagunez d'ac'h ive.

Kalon hon Salver a deuaz da vean touchet gant komzou ar bugel, ma lavaraz d'ean dont d'o heuil.

Goulen a rejont digantan petore hano a vije great d'ean. Ar potr bihan na ouie ket rag ne oa ket badeet. Hon Salver a lavaraz d'ean neuze :

— Lez al loened-se aze, ha deuz ganimp ha me ia da ober diouzit eur c'hristen.

Ar potr bihan a zentaz, ha setu hen o vont d'ober kompagnunez d'ezo, stad ennan o sonjal e oa tennet deuz tre skilfou e lez-vam. Er bourk kenta e tigouejont a lakjont badezi anean, Sant-Per e oa paëron, ha matez an hostaleri elec'h ma tiskenjont e oa ar vaërounez. Hanvet e oa ive Per evel e baëron hag e vije great Perik dioutan.

Ha bep ma kreske Perik en oad, e kreske ive en furnez. Sentuz e oa e kenver e vestrou ma oa karet gante mui ouz mui, ha Perik deuz e du ive o c'hare.

Koulskoude e savaz eun devez c'hoant gantan da vont digante ive, da boursu e chans evel ma c'hallje. Konta a reaz an dra-ze d'e baëron.

Pa glevaz Sant-Per an dra-ze e rannaz e galon gant ar glac'har, lavaraz a reaz da Perik :

— Mä fotr bihan, eme Per, breman pa meuz savet ac'hanout a laket ma amzer wellan ganid a lavarez kenavo d'in, evit mont da heuil da benn. Sant Per d'e dro a lavaraz d'hon Salver, ar pez a lavaraz e fillor d'ean.

Hon Salver a lavaraz neuze ive :

— Gwir eo, emean, hon deuz laket hon amzer wella gant ar bugel, n'euz forz, eun de bennag a renko koulskoude hon c'huitaat, koulz eo d'ean ober abred evel gortoz divead, rag ma bennoz zo gantan.

(*Da heuil*)

L. CHARRAN.

NOZVEZ MAË

EUR VOUEZ

Barz iaouank a welan aman ken enkrezet
Pe seurt sonjou gwaskuz a vrev d'id da spered ?

AN DEN IAOUANK

Barz ? Barz ? C'houi am galv Barz ? O hano ar c'haëra
P'e glevan, va c'halon dioc'htu a zederra....
Mez piou oc'h-hu, ma komzit d'in en doare-ze ?

AR VOUEZ

Me eo d'az Awen-te, 'zo diredet aze,
En da gichen, da gennerzi d'id da galon.
Na pez ket aoun !... Lavar d'in evel d'eur mignon,
Petra zo kiriek d'id ma 'z out ken trist hirio.
Mar gellan da sikour, a dra zur me 'r graio...

AN DEN IAOUANK

'Barz em c'halon aze, me 'zant eur c'hoant direiz
Da gana meuleudi da Zoue ha d'hor Breiz.
O na me garje kaout eur vouez skiltr ha nerzuz,
Peadra da spounta pep furlukin heuzuz
A glask diskar hor feiz, hor iez koz, hag hor bro ;
Ha peadra iveau da zila, war eun dro,
Tan ar gwir garantez e kalon va breudeur.....
N'eo ket d'in fougeal, mez, a gwir, n'euz neimeur
Euz Barzed Breiz-Izel a-gement a vije
Teneroc'h o c'halon eged va hini-me.
N'int ket evit kared muioc'h eged na ran
Nag o bro, nag o iez... N'eo ket ken skiltr va c'han
Hag o hini ?... Va goad koulskoude zo ker tom !..

• •

Non licet omnibus adire Corinthum.

Petra dalv d'in fringal, p'eo gwir oun chadennet ?
Perag c'hoantaat kana, p'eo gwir oun bes-teodet ?
N'eo ket roet d'an holl beza Barz er bed-ma !...
Er gwelet 'ran re vad. Daoust ma meuz c'hoant kana,
Va mouez ne zizro ket ar pez 'lar va spered
Ha va c'halon. Euz va bek ne deu kan ebed...
Nag a draou koulskoude a verv ebarz va fenn !...
Siouaz !... Kaër 'meuz, n'ouzon morse 'vit dond a-benn
D'o led a war baper. Sonjou int ken iskuit,
Pa gav d'in o fakan, dioc'htu emaint e-kuit.
Evel eur zilien, p'he dalc'hit, a gav d'eoc'h
A zo 'n em riklet kuit en eur leuskel ganeoc'h,
Peget ouz ho taouarn, he dilerc'h hep mui ken,
Ar sonjou-ma iveau ne laoskont mui ganen
Nemed evel pa lavarfen o bolc'h. Gwisket kran
Pa 'maint c'hoaz em spered, kentiz ha m'o zennan
Setu int-hi koulz lavaret e noaz-grizill ;
N'euz ken ouz o goleï nemed eur c'hoz tam pill !...

• • • • • • • • • • • • • • •

Allaz ! n'eo ket an holl a zo barz er bed-ma !

• • • • • • • • • • • • • • •

Me 'gave d'in oan barz, ha n'ouzoun ket kana !
Va fenn zo eur gaoter eleac'h ma verv sonjou
Dioc'h an druill... Mez, siouaz, griet eo va ginou.
Ouz va fluen em dourn al liou a zo skournet...
Allaz !... N'hellin biken mond e-touez ar varzed.
Beteg kern ar « Wyddva » an hent a zo re hir !...
O sonj am c'hlaz muioc'h 'ged na raje eur bir !

AN AWEN

Sell ! krog en delen-ma ; deuz d'am heul, barz iaouank
D'az spered enkrezet me roio 'r peoc'h a vank.

Perag maga ar sonj n'hellez ket beza barz ?
O barboellik ma 'z out ! Lavar ! an heol pa darz
Ne ma ket, emichanz, en e vrasa tomder.
Na 'zispak ket e benn pell araok ar c'hereizdeiz,
Pa 'z eo, diouz ar beure, peb tra c'hoaz gleb a leiz ?
Tap pek an delen-ma, ha deuz affo d'am heul.
Deuz affo, hag hep aoun. 'Vit pignat 'barz er skeul
A gaso ac'hanout beteg kern ar « Snowdon »
Me 'roio d'id an dorn. Deuz dillo ! Ar gudon
Nevez savet he flunv n'eo ket kalz aounikoc'h
Pa zell, euz ribl he neiz, ouz an hent braz azioc'h !
Deuz ! war ar meñez sakr eleac'h 'ma ar varzed
E teu, a strolladou, mouzeiou kaër da gleved.
Deuz ! me da vouzaro gant c'hoarzou ha daërou.
Deuz ! Evidoud netra dindan bolz an nenvou
Ne vezo mui kuzet. Entent a ri a bez
Euz kement tra krouet, al lavariou, ar iez :
Peden al lili gwenn ha langach ar groazik
Trôuz pounner ar c'hurun ha mouskan ar wazik
Kanaouen al lapous ha krozaden ar mor.
Evit kompres pep grik da spered 'vo digor.
Deuz ! diwar al leac'h-ze ez euz eur gwel dispar
Dirag da zaoulagad me 'zigoro 'n douar
Hag e weli ar pez a guz en e askre.
Deuz ! Deuz ! me 'zesko d'az lagad tizout mad tre,
Hag hiep fazia tam, peb eneben, pep tra.
O plijadur diskouer ! Eleac'h na wel netra
Lagad tenval an darn vuia, dre an oablou
Da lagad lemm a dizo eun druillad pobloù
Leun a vuez, a herr... Gweled 'ri ar c'houmoul
Oc'h en em zinkanat, henvel ouz tud kivioul ;
An avel viz o stourm ouz avel ar c'hevred
Da c'hout ha pehini a reno dre ar bed.
Deuz ! da lagad tenval 'vo leuniet gant sklerder !
Hast-ta da zond, leun a fizianz hag a herder.
Deuz ! ha na lavar ken : « Nan ! me 'zo dic'halloud,
Akroc'h e ve va c'han eged hini an toud ! »
Deuz ! pa po komprenet peden ar bleuniou roz
Ha pa ouezi, m'oarvad, perag ar mor a groz
Perag e vouskan ar wazik, perag e kan
Al lapoused ; pa ouezi perag an taran
A strak ; pa pezo komprenet ar garantez
Euz a bini eo leun an traou krouet a-bez ;
Pa ouezi pegement a feiz 'zo dre ar bed
Da galon ne vo ket 'vit chom dientanet,
Hag e kani eur c'han, — en enor d'ar C'hrouer, —
Ken dudiuz, ma teuzo kalon ar pec'her
Ha ma startaio c'hoaz en o feiz an dud vad.
Dre va mouez, Doue da galv... Sentuz e vi, m'oarvad !...

AN DEN IAOUANK

Kroget oun em zelen, ha mond a ran d'oc'h heul...
Koulskoude ! Pa vezin savet a-hed ar skeul,
Pa vin en em gavet en bro gaér ar varzed
Da c'houd eo d'in-me c'hoaz ha beza vin lezet
Da gana asamblez ganto...

AN AWEN

Selaou ganen,
Ha bez treac'h, eur wech c'hoaz, d'an enkrez ha d'ar c'hren.
Euz an holl lapoused, hervez a leverer,
An eostik-noz, a galz, eo ar gwella kaner.
Mad ! Laka eun eostik e kichenik eur vran
Pebeuz kemm, neketa, a vo etre o c'han !
Ken eo mouez ar c'henta dudiuz, kaër meurbéd.
Ken iveauz « koag » an eil 'zo torr-penn da gleved...
Koulskoude, mar eo great an eostik 'vit kana,
An durzunel hag ar gudon 'vit grougouza,
Mar eo bet great iveauz ar voualc'h evit sutal,
Daoust hag ar vran n'eo ket bet great evit koagal ?
Ha pa ve gwir ez eo he c'han ken argasuz,
Ma c'houlennez ne ganfe ket, te zo kablus.
Bount mad da ziouskouarn ma 'fell ket d'id kleved,
Mez frankiz da gana gant an holl lapoused !
Kan, eostik ! Moualc'h, sut ! Ha c'houi, brini, koagit,
N'or 'vit laret netra, pa rit gwella m'hellit !...

AN DEN IAOUANK

O komzou ar c'houeka d'am c'halon ken aounik !...
Loc'het oun !... Mond a ra war ho lerc'h ar barzik.
E kichen ar varzed, e-gwir, oun 'vel eur vran
E kichen an eostik. Mez forz ebed na ran !
Ma na ganan ket brao, piou en rebecho d'in
Pa rin ato dalc'hamd ar gwella ma c'hellin ?
Ra stouvirt o diouskouarn ma kignan anezho !
Me 'fell d'in kaout frankiz, ha frankiz a mezo !...
C'houek pe akr, fall pe vad, me gano...

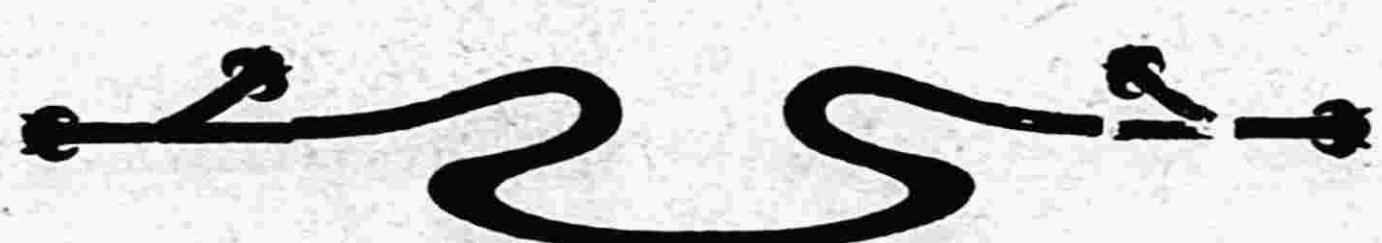
... Evelkent.

Ar vran 'gano varc'hoaz evel ma gane kent.
'Hed da hed he buez henvelep koagadennou
A flistro deuz he bek. Ne chench ket 'gerdennou
D'he mouez... Mez me, d'am zro, o terc'hel da gana
A c'hello, marteze, beza barz er bed-ma ?
Petra dalv d'in fringal mar ez oun chadennet ?
Perag c'hoantaat kana mar ez oun besteodet ?
En eur fringal e c'hellan terri va chaden
En eur e lavigat, lakaat va zeod d'astenn !...

AN AWEN HAG AN DEN IAOUANK

Hep aoun hag hep ourgouill kerzomp gant hon telen,
Ra lavarimp bemdez : « Doue ha Breiz da viken ! »

IANN SIOUL.

KALON BLOSET

En parroz Maël e man ma c'hoant
Eur verc'hik fur, eur plac'hik koant
'N eur villajen a barroz Maël
Eur plac'hik koant evel eun aël.

'Vel d'eun eünik ebarz eun nez'
Koachet en eur vochennik drez
Pe eur fleuren re gizidik
Eo bet maget ma mestrezik.

Maget en harz ar Mine-du.
'Vel eur roz goue, ar bleün burlu
Eur rozen a vord ar Mine,
Kaëroc'h n'euz ket en bro Kerne.

Ma vijen bet deuz ma micher
Eur pintour lec'h d'ueil labourer
Me a rafe, n'eun taol pluen
Portret ma dous koant Filomen.

Eur c'herzat skany 'vel eur garven
O friantal var ar c'hlazen
Meür giz d'hon derven iaouank
D'eur benn-duen a vord ar stank.

Eur vizaj flamm ha bleo du fin
Eun tal gwen-gwen var he c'hoef lin
Daoulagad du 'vel ar mouar
Dousoc'h n'euz ket var an douar.

Diou chod liou-ru, dent gwen 'vellaez
Muzellou ru 'vel bleun kelez
Eur vouez ken dous hag eun delen
Ha kontoc'h c'hoaz e Filomen.

Me rafe var ma daoulin noaz
Tro Breiz-Izel, ha muioc'h c'hoaz
Evid lakaat eun de a zei
Eur walen aour var he b'z klei !

Ar c'henta gwech m'oa hi gweliz
Oa eur zulvez 'barz an iliz
Da zeiz pardon bourk Trabrien
An de-se n'ankouein biken.

Pa hi gweliz 'tal ma c'hichen
Ken splan hag eur flourdilizien
Skler ha skedus hi daoulagad
Ma c'halon a vankaz semplat.

Den n'euz gwelet, den na welo,
Kaëroc'h lagad, dousoc'h sello
An aële deuz ar baradouz
A neuz hepken zellou ken dous.

Deuz an deiz-se ha da viken
E moa rivet skoulm ar chaden
'N em liammet meuz d'eur vestrez
Karet dreist peb krouadurez.

Eur miz goude, hon daou stouet
Euz troad ar groaz a m'oamp touet
Hi dorn em dorn dirag Doue
N'em garet a hed hon bue.

Touet ha sinet gant hon gwad
Dimezi pa teuje an oad
Hag evel daou bried fidel
En em garet beteg mervel.

Evel ar bleün ebarz ar prad
Pa erru ar c'houlz da falc'hat
Splan da vintin a goue en berr
Dindan laonen kri ar falc'her,

Evel-se deuz hon c'harante
Zo padet a-boan hed eun de !
Troc'het eo krenn rez d'e grouio
Birviken mui ken na vleuio.

Ar gwall deodou dre gasoni
Zo n'em laket etreomp-ni
En Breiz-Izel nag'en Bro-Gall
N'euz 'tra ken gwas hag eun teod fall

An teodou fall, an aer viber
Zo bulu:muz en peb amzer
Gwaz eo evid an tan-kurun
Eur c'hi klav pe eur blei var iun.

Drailliet en euz meur chaden dir :
Deuz ar gwall teod netra na vir
Deuz hon joaiou na neuz manet
Netra 'med eur galon rannet.

Dor ma c'halon a zo aboue
Prennet 'vit mad gant eun alc'houe
Eur ziel plom zo var an nor
Hag an alc'houez e-kreiz ar mor.

Kloarek dinec'h ha dianken
En trivec'h vloaz heb kalz ouspenn
Na ouien ket petra e oa
Ar boan galon da drivec'h vloa.

Na kenneubeud an drouk-spered
A diz neb a neuz re garet
Neb neuz n'em reit korf ha kalon
D'eun dreitourez, d'eur plac'h felon.

Mez siouaz d'in ! breman me oar!
Keit a ma vo var an douar
Eur verc'h d'Eva hon c'henta mam
A vo tromplet mibien Adam.

Me meuz allaz ! disket ouspenn
Na neuz netra nemed anken
Nemed hirvoud, keun ha glac'har
Var ar bed-man 'vit neb a gar.

Pa ve dizro en Breiz-Izel
An eostik noz, an durzunel
Pa vleün ar spern, pa goag ar ran
Pa luf ar prenv glaz 'barz ar man.

Pa c'houez d'an noz var an douar
Eun avel skanv, dous ha kluuar
Pa darz ar loar, pa varv an drouz
Ha kousket ar paour n'e loch plouz.

Pa dav trouz ar vill var ar stank
Ha kousket ar goulm var ar brank
Pa ve sioul ha sklear an noz
Me zav demeuz ma gwele kloz.

Pa ven zammet gant re vraz poan
Me ia hed eur vinojen voan
Dreuz d'ar glizen a c'hleb ar prad
Beteg eul lec'h gouez zo er choat.

Eur c'horn ha na hench ket an dud
Lec'h a neuz an eostik e glud
Lec'h a teu spontik ha didrouz
Da ebatal ar c'hadik rous.

Eun derven zo e korn ar c'hoat
Hag eur feunteun e-harz e zroad
Bordet a van, a greson-dour
Ha tro-var-dro eur c'hlazen flour.

Beb sort bleuniou zo er c'hlazen
Re ru, re glaz ha re velen
Bleün a beb liou hag a beb ment
Ar bleün elez mesk ar bleün bent.

Bleuniou hadet gant an natur
Da zousat an displijadur
Bleün a zigor epad an hanv
Da joaüsatz kalonou klanv.

Eun eostik noz en bek ar venn
A gan klemmuz a-uz d'am fenn
Ken truezuz e zav e gan
Evel klem eun ine en poan.

Eünik bihan, eünik Doue
Lapouz a gan en bek ar gwe
Lavar d'in, ma eünik bihan
Perag ez eo ken trist da gan.

Na euz te ket paourkezik lon
'Nez intraillou eur gouli don
Eur gouli great gant eur vestrez
Kalz re garet, ha traïtourez?

Kerkent an eostik da chench ton
Ha da respont d'in dre e zon :
— Kloarek iaouank melkoniuze
Te zo eun neubeud kiriuz.

Mez da galon 'vel ma hini
Zo trist ha leun a velkoni
Te glevo darn deuz ma buez
Rag hon daou omp din a druez.

Breman vo bloaz pa zei miz maë
Ma c'halon oa joaüz ha gaë
Deuz a zer-noz da c'houlou-dez
Me gane skeltr en bek ar gwez.

E-var eur brank a-ust d'ar c'hlauen
Me m'oa neuze eun neizik pleun
Eun neizik tom, eun neizik dous
Ha barz an neiz pevar lapouz.

Pevar lapouz deuz ar c'hoanta
Eur vam denér 'vit o maga
D'o cherisa ha d'o sevel
Klouar dindan korn he askel.

Mez eun devez ! devez garo !
Penoz eta n'on ket maro !

A lein an ear a dennaskel
Ha kalz prountoc'h 'vit an avel.
Eur sparfell glaz heuzuz ha ter
Vel d'ar lufed a faout an aer
P'e tremenet, pebeuz esklam !
Na n'euz ken na lapous na mam.

P'e tremenet en dro d'an nez
Takenou gwad a darch an rez
Trist, dispar e galon en kanv
An eostik zo brema intanv.

Breman Kloarek zo ken tenvel
Ma lez da rei d'id eur gentel
— Ar bed zo leun a draïtourez
Hag ar merc'het a dromplerez.

Na ket da glask ar garante
Ken neubeut ar fidelite
Var ar bed-ma, etouez an dud
Mez er c'hoat, mesk al loned mud.

— D'am zro, eünik. trugarekat
Mez te guzul re divezad
Ha petra e dal eur gentel
D'eur galon klanv skeit da vervel.

Na neuz kuzul nag ali mad
Neb louzou evid e jac'had,
Na velleo ma c'halon baour
Ken a vo ma c'horf barz al laour.

Ar bla kenta da viz Ebrel
Pa zei are ar gwinidel
Da zigas an nevez amzer
A gano c'hoarz an alc'houdeder.

A gano ar voualc'h var ar bod
A c'hlazo a-neve ar skod
A vleuio c'hoaz an elezen
Hag a rujo ar gelezen.

Mez ar C'hloarek n'en gwelo ket
Rag benn neuze vo tremenet
Neuze vo en gwelet ar foz
Kreiz ar vered gant e dud koz.

Na velo ket en dro d'al lenn
An elez glaz gant bleün melen
Rag var e chouk 'man an derjen
Hag ar maro zo 'n e gerc'hien.

D'ar c'houlz a koue an delliou zec'h
Pa c'houe garo an avel grec'h
D'ar mare ma c'higgin an ed
A renk laret adieu d'ar bed.

Ar C'hloarek vit bout re garet
Zo breman var hent ar vered
Savet eur be loc'h e ganet
Gant en kroaz, eur galon ranet.

Brema araok da n'em guitaad
Me c'houlenno, o eostik mad !
Me a c'houlen, o dre druez !
Eünik, keit a vin en buez

Pa zei miz maë ha pa vleuio
Ar bleun nevez war ar c'hlieuio
Deuz awechou tro goulou-de
Da ganan eur son war ma be.

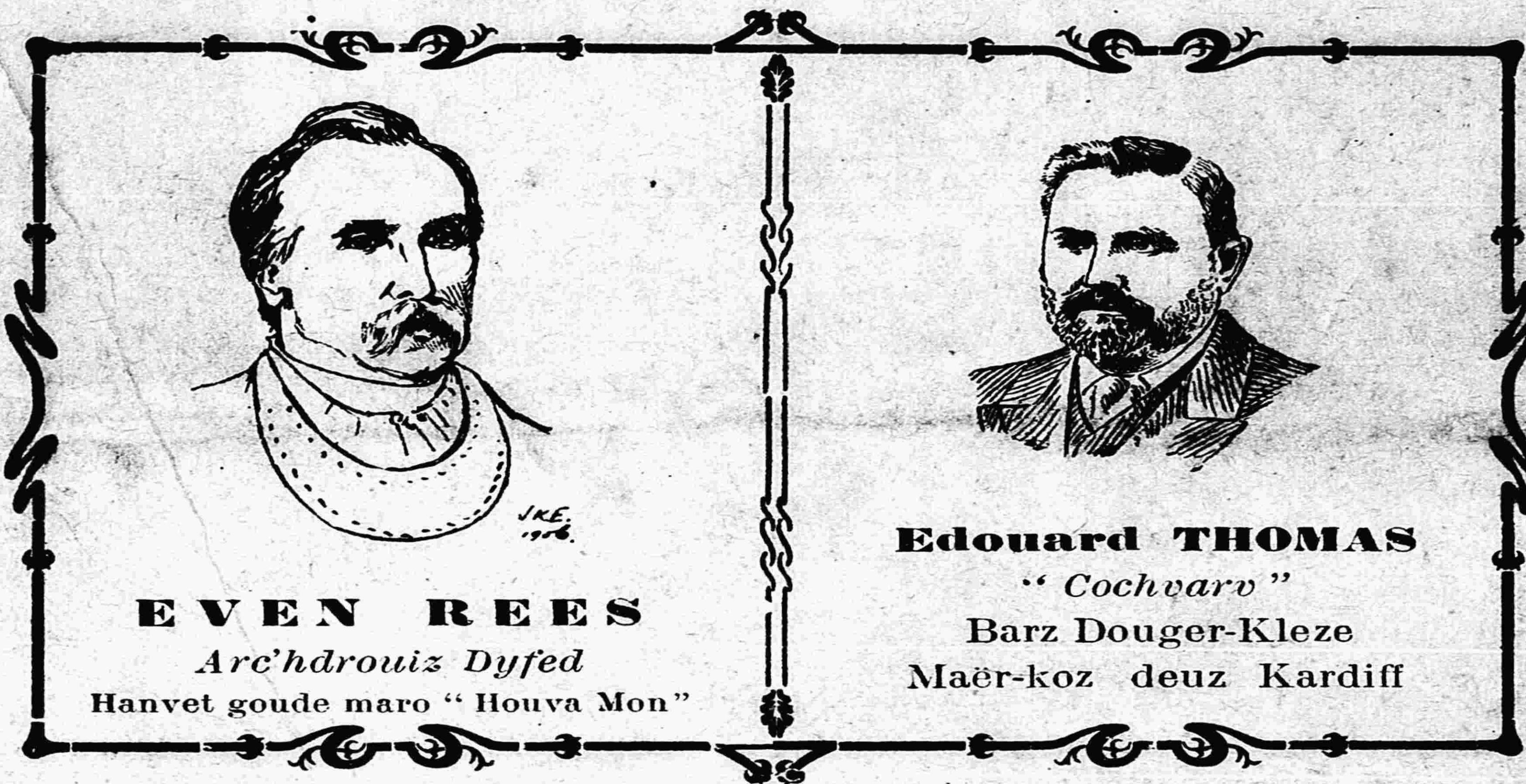
KLOAREK TRABRIEN.

Goueliou Holl-Geltiek Sant-Brieck

Euz ar sadorn 21 a viz Gouere d'al lun da noz 23, a zo bet en kear Sant-Brieck eur C'hendalc'h braz a Varzed an Diou Vreiz. Deuz Bro-Geumri e oa deut sez barz varnugent, peder itron, hag eun demezel : deuz Breiz-Izel, e oa eno ive pemp barz varnugent. Kannaded Keumri a oa renet gant an Arc'hdrouiz enorus meurbred Deuved.

D'ar sul, eur varc'hegiez e deuz baleet dre ar ruiou, o tiskuez holl histor Breiz abaoe he fenn-kenta.

D'al lun, eur pred braz en deuz bodet eur c'chant Breizad bennag en Ti-Kear. Prezegennou pouezus a zo bet lavaret gant an Aotrone Servain, maer ; Deuved ; Cochvarv, barz douger-kleze ; an Estourbeillon hag Olier, deputed ; Alc'houeder-Treger, drouiz, etc.

Deuz an abardaez, Gorsedd digor a zo bet dalc'het gant ar Varzed en park ar Prefet, dirag pemzek mil a dud d'an neubeuta. Eun trech' dispar eo bet ar gouel-ma evid spered Breiz.

Ar re-ma a zo bet hanvet da Ezili Gorsedd Barzed Breiz :

Barzed : Andreo Mellak "Gwenedour" ; Aogust Bocher "Ar Yeodet" ; Jord Ar Rumeur "Mathaliz."

Ovized : Ian Choleau "Ian Kerper" ; Kont Menorval "Mab Penteur."

Barzed hay Ovized a Enor : Servain, maer St-Brieck ; Waron, rener ar pouellgor ; Aubert, sekretour ; Hamonic, poltrejer ; Ar Goff, kizeller-mein ; Nivet, anterprenour ; Olier Gwion, mouller ; Teofil Janvrais, skrivagner.

An Arc'hdrouiz, e-pad lidou ar Gorsedd, en deuz roet d'ar Gorsedd breizad, droejou hag urzou Gorsedd Barzed Enez Breiz-Veur.

Ar gannaded a Vro Geumri o deuz divizet kinnig da Varzed Breiz, evel testeni ar vreudeuriez, eur vanniel euz o bro, ru-moug gant eun dragon aour varnezhi.

Moullerez dre dan AR GWAZIOU HA JAFFRENNOU, Keraez (Penn ar Bed)

Les Imprimeurs : Le Gérant : F. JAFFRENNOU.
Le Gwaouha Jaffrennou